

به سه رها تي سه گيک له سي به ره كه یدا

يوسف عيزه دين

له وهی که نه شده زانرا کييه نه و که سهی که بو یه که مجار
نه و ناوهی له و گه په که ناوه .

ده ماو دهم شتی سه یرو سه مه رها یان له باره ی نه و
گه په که وه ده گي پايه وه و وه ک باسده کرا باران پيش
نه وهی له هيچ شوي نيکی شاری شو لؤ - دا بباريت له وئ
ده باري ت، باره ش ته نها له ني و کولانه کانی نه و گه په که دا
هه یه و گفه ی ديت، پشيله و سه گی به ره للا ته نها له و
گه په که دا به رچا و ده که ویت .

هه مو و نه وانه ی که به گه په که که دا گوزه ريان کردبو و،
سه رسامی گومه زو قه یسه ری و کولانی ته سک و تروسک و
چوخم و هه مام و زور سیمای روزه لاتي يانه ی تری

(1)

به دري ژايی نه و چند ساله ی که وه ک په نا هه نده یه ک له
شاری سؤلؤ ی که نار ده ریادا ده ژيام، نه مويستبو و
بچه ني و نه و گه په که دي رينه ی که به گه په کی
ني نگليزه کان ناسرابوو، سه يريش له وه دا بو و نه
ني نگليزه کان هيچ پيوه ندييه کان به دروستکردنی نه و
گه په که وه هه بو و، نه به دري ژايی مي ژووی نه و گه په که ش
که سيکی به په چه له ک ني نگليز له و گه په که دا ژيا بو و، به و
پييه ی که له ته نها کتبي يکی تاييه ت به و گه په که شه وه
باسی لي وه کرابوو، تا ئیستا که س له وه حال ی نه بو وه
که بو ده بيت نه و ناوه یان له و گه په که نابيت؟ نه مه جگه

بووبوون، سەربارى ئەوھى خەلگىكى تىكەل پىكەلى
جۆراوجۆر لەویدا دەژيان، ھەر لە ماسىگرو دزو گەوادو
فاحىشەو ئەو ھونەرمەندە توريستانەى كە لەبەر ھەر ھۆ
و ھۆكارىك بىت ئەو گەرەكەيان دەكرده مەنزل.

دياره گەر ھەر لە سەرەتاي گەيشتم بۆ نيو شارى
شۆلۆ ئەو پىرەپياوھ ھىندىيەم نەديتبا نەمەيشتبا لە ھىلە
تىكەل پىكەلە كانى نيو لەپى دەستم وردبىتەو ھو رىم پى
نەدبا زارە كە فگرتووەكەى لىك بترازىننىت ئەوھى كە پى
گوتم نەيگوتبا، ئەو دەمىكبوو ئەو گەرەكەم دىتبوو.

ھەر كە بىنيمى ۋە دووم كەوت، سەرەتا وامزانى
دەرۆزە كەرەو لەو دەبوو دەست بخەمە گىرفانم و شتىك
پارەى بدەمى، دەستى گرتەو لە چەقى رىگە كە دوورى
خستەم ۋەو بردمىە پەنا پەيكەرى كابرەيكەى حەپەساو كە
لە ھىچ شتىكى نەدەرپوانى، دەيان كۆتر بەدەورى
پەيكەرەكەدا ئەو دەنكە گەنمانەيان كۆدەكردهو كە
پىرەپياوھ تۆزە تۆزە بۆى رۆدەكردن. پىرەپياوھ پىرچ
دريژەكە سەرەتا تەنھا لە لەپى دەستىكى دەروانى، دواتر
ئەو وىترىان و جارىكى تر ئەمیان و ئىتر بەو شىوھە بەردەوام
بوو تا لەپى نىگاكانى بەتەواوى لەسەر ھىلەكى چەماوھى نيو
لەپى يەكەك لە دەستەكانم گىرسايەو ھو ئەو ھەندە بە
عاجبايەتییەو تىي دەرانى ھىندەى نەمابوو بۆ خۆشم
ۋىنەو پىت و لوغزى تىدا بىنمەو، بەچە شنىك خۆى شپىرە
كردبوو دەتگوت دەعبايەكى پىاوخۆر ۋە دووى كەوتووەو
ئەمىش لە ترساندا چۆتە نيو كۆلاننىكى داخراو ۋ ئىدى
نازانىت خۆى بەكويدا بكات و لەكوپوھ ھەلئىت.

زارە كە فگرتووەكەى بەش كردهو ھو بە زمانى عەرەبى
گوتى: (تۆ جگە لە ناوى خۆت ھەموو شتىكت لە ياد
چۆتەو، گەر دەتەوئىت بە ئارامى ۋ ئاسودەى بژىت بەھىچ
شىوھەك مەچۆرە نيو گەرەكەى دىرىنى ئىنگلىزەكان، تا
يادەو ھىيەكان بەزەينتدا ختورە نەكەن. تۆ لە ئىستاندا
جگە لە ناويك ھىچى تر نىت و نابىت لەو زىاترىش بىت،
تەنھا شتىكىش كە دەبىتە ماىەى ۋە بىر كەوتنەو ھى ھەموو
ئەو شتانەى كە لە زەينتدا سىرداۋنەتەو ئەو گەرەكە
دىرىنەى).

ئەوھى لەو كاتەدا بوو ماىەى پرسىارو بەدرىژاى
رۆژانىكىش ھەر بىرم لى دەكردهو، ئەو ھو بوو كە بۆ دەبىت
پىرەپياوھەك بە عەرەبى ئەو قسانەى پى گوتبىتم؟.

راستىيەكەى ھىچ پىوھندىيەكەم لە نيو گەرەكەى
ئىنگلىزەكان ۋ ھەموو ئەو شتانەى كە لە بىرم كردبوو
نەدەدۇزىيەو، ئەمە جگە لەوھى دواى سى سالى
مانەو ھەم لە نيو نەخۆشخانەى دەروونى ئەو شارەى كە
جىم ھىشتبوو، گەيشتبوومە ئەو يەقىنەى كە ھەموو ئەو
شتانەى بەدرىژاى سالانىك لە مەشكەدا جىي خۆى
كردبوو ھەم سىرداۋىو ھەو، چونكە گەر دكتۆرەكەم
بەرلەوھى لە نەخۆشخانەكە مەرەخەسم بكات ھەندى
شتى پى نەگوتبام، ئەستەمبوو لەو كاتەدا ۋە بىرم
كەوتبايەتەو ھو زانىيام: (پاش چەند مانگىكى مانەو ھەت لە
نەخۆشخانەكەماندا ھەوالى مەرگى داىكتمان پىگەيشت،
ھەر لەو رۆزەو كە تۆيان ھىنايە نيو نەخۆشخانەكە ئەو
مردبوو، بەلام پاش چەند مانگىك ۋ بەرىكەوت كە سىكى
نەناسراو ئەو راستىيەى كە شىفكردبوو كە بە مەبەستىك
چووبو ھەم خانووەكەتان ۋ بە بۆنى جەستەى گەنيو ۋ
ھەلەشاوھى داىك وروكاس بووبو، بەپەلە چووبو ھە
دەرەو لە دەرگای يەكەك لە مالىە دراوسىيەكانتانی دابوو،
چاۋەپى ئەوھى نەكردبوو دەرگاكەى لىكەنەو، ھەر كە
گوپى لە نىكبوونەوھى دەنگى پىي كە سىكى پشت
دەرگاكە بووبو گوتبوو: (پىرەپياوھ لە نيو خانووى
نيوھەستى باخچە گەرەكەدا مردو ھەو) تا كە سەكەى
پشت دەرگاكە دەرگاكەى كردبوو، ھەرەك ئەوھى كە
غەيب بووبىت، لە دوورى سەد مەترىشەو كەسى بەدى
نەكردبوو.

ھەر كە لىرە چوويە دەرى خۆت ماتەل مەكەو
يەكسەر خانووەكەتان بفرۆشەو بە پارەكەى بۆ
دوورترىن پانتايەكى جوگرافى دنيا برۆ، تا ھىچ شتىك
ئەم شارەت ۋە بىر نەخاتەو، تەنھا ئەو ھەندەش لە
بارەى خۆتەو ھەم بزانە كە تۆ پاش خويندەوھى كىيى -
گۆرانىيىژە دەنگخۆشەكانى شار - بارى دەروونىت
گۆرانى بەسەردا ھات و تىكچوويت. ھەرچەندە كىيىكى

ئاساييه و باس له هه موو گۆرانىبىژە دەنگخۆشە مردووه كانى شار دەكات، كه هيشتاكەش هەر دەتوانن له نيو گۆرە كانىانە وەو له شه وە زۆر تارىكه كاندا گۆرانى بچن. رەنگە هۆكارى تىكچوونى بارى دەروونىشتان له بىباوه پىتانە وە سەرچاوهى گرتبىت كه رەنگە پىتان وانە بىت گۆرانىبىژە دەنگخۆشە كانى ئىمە لەدواى مەرگىش دەتوانن گۆرانى بلين، بەلام من بۆ خۆم هەر بۆ تاكىردنەوهى راستى و دروستى ئەوهى كه لە و كتيبه دا هاتوو، له شه وىكى زۆر تارىكدا چوومه زيارهتى گۆرە كانىان و پاش كه ميك له مانه وەم سەرسامبووم بەو دەنگە جۆراوجۆره سىحراوييهى كه يەك لەدواى يەك له گۆرە كانىانە وە دەهاته دەرى).

گەرچى دەبوو پاش فرۆشتنى ئەو خانووهى كه به مىراتى بۆم ماپۆوه يەكسەر رۆيشتابم، بەلام خولياى زانىنى نهينى ئەو كتيبه واى ليكردم يەك دوو ههفته بمينمه وە وەودالى ئەو بەم كه وەچنگم كه وىت و بىخوينمه وە، هەر بۆيه بىجگه لەوهى هه موو ئەرشيفى لىستى ناوى كتيبي كتيبخانه كانم هه لدايه وە و زۆر به وردى به شوينيدا گه پام، كتيبفرۆشى نيو شارىش نه ما رايه سپيرم تا ئەو كتيبه م بۆ پيدا بكات، دياره هه مووشيان به داواكارىيه كه م سەرسام دەبوون و تەنانەت زۆرىشيان وایانده زانى پىيان رادەبويم و هه مووشيان تەنها يەك وەلاميان دەدامه وە: (بەدرىزايى ميژووى ئەم شاره نەك هەر دەنگخۆشىكى تيدا هه لئەكه و تووه، بەلكو گۆرانىبىژىشى تيدا نه بووه و نه شمان بىستوهه كه سيكى خەلكى خەلكى ئەم شاره گۆرانى گوتبىت).

(2)

ئەوهى كه واى ليكردم له عەسرى يەككە له رۆژه باراناوييه كاندا رووبكه مه نيو كۆلانتيكى ئەو گه رەكه دىرينه، نووسراويكى سەر لافىته يەكى رەنگ پەمەيى بوو. هەر له بەر بەيانى ئەو رۆژه دا دوو كچۆلهى چا و سەوزى بالابەرز بەرانبەر ئەو دوكانەى كه كارم تيدا دەكرد هه لئانواسى، كه لەسەرى نووسرابوو: (لەمۆدا دەيان تابلۆى دىرينى سەيرو سەرمەرەترين هونەرمانە

شىوه كارە كانى دنيا له يەككە له كۆلانە كانى نيو گه رەكه ئىنگليزه كاندا دەفرۆشريت).

هيندم روانييه لافىته كه خاوهنى ئەو دوكانەى كارم تيدا دەكرد كه ژنىكى ئەرمەنى بوو، دەمىك سالىش بوو ئەو دوكانى تەيروتيوور فرۆشتنەى له شوينىكى لاجەپەكى شارى شۆلو-دا كرى بوو، به دەنگىكى هيمنو له سەرەخۆ بانگى كردم و به ئىنگليزيه كى شيوه جياواز له رىتمى ئىنگليزى گوتى: (هەرچەندە هيشتاكه زووه، بەلام دەتوانيت هەر ئىستاكه برۆيت، ئەگەر چاوه پيش دەكەيت ئەوه وەك هه موو رۆژيك له سەعات دوو كارت تەواو دەبىت).

ئىدى چونكه زۆر كه م دەيدواندم و بەدرىزايى ئەو ماوه يەش كه لاى دەستبەكاربووبوم، بىجگه له وشە فەرمانناميزه كانى كه دەبوو بى هيج وەلام و خۆماتە لگردنيك دەستبەجى بەئەنجامى بگه يەنم و هه مووشى پەيوهستبوو به چۆنەتپى مامە لەكردنم له گەل ئەو مەله دەگمە نانەى كه پيشتر له هيج شوينىكى تردا نەمدىتبوو، گويم له هيج شتىكى ترى نەبووبوو. هەر بۆيه ئەوهى كه پىي گوتم هيندم سەير بوو بەلامه وە كه بەدەر له دەسلەت و ئىرادەى خۆم، هه موو ئەوهى لەبەر بردمەوه كه پىره پياوه هيندييه كه پىي گوتبووم.

هەر له عەسرى ئەو رۆژه شدا بەبى هيج گرفتىك و هه روهك كه سيكى بەلەدو شارەزا بەبى ئەوهى بەهيج شوينىكى نيو گه رەكه كه دا رەت بجم، گەيشتمە نيو كۆلانەكه، بەلام هيشتاكه هيج تابلۆيه كى تيدا دانەنرابوو، ئىدى بۆ ساته وەختىك دوودل بووم لەوهى كه تۆ بلئى ئەمه ئەو كۆلانە بىت كه دەبا تابلۆكانى تيدا فرۆشرا با؟!

خەرىكبوو له دەرگای كراوهى يەككە له ماله كانى نيو كۆلانەكه بجمه ژوورى تا كه سيك بىنمه وە پرسىارى لى بكم، بەلام وەك ئەوهى له ناكاو سەرابىك بىنم، كاتىكم زانى له بەشى سەرهوهى كۆلانەكه دا چەندان كەس دەروانە تابلۆ هه لپەسىراوه كانى هەردوو بەرى دىوارى نيو كۆلانەكه، رووناكويه كى نااسايى له وپرا دەهات، بىجگه له من هه موو ئەوانەى له ويدا بوون پىرچ و ردىنيان درىژبوو،

چاویان نووری لی دهباری، قامکه کانیاں دريژو بالا که له گت بون. وه ئه وهی رۆژیکي زور ساردییت که دهبان هالو له ده میان ده هاته ده ری، که لییان نزیك بوومه وه ههستم به وه کرد که دهنگیان لیوه نایهت و ته نه لایوان ده بزویت. پیده چوو به قه باره و چه شن و شیوهی ئه هالوهی که له زاریانرا ده هاته ده ری، له هه موو ئه وه حالی بین که په یتا په یتا به یه کدییاں ده گوت.

نه مده زانی بۆ ده بییت له ژیر بارانداو له م کۆلانه دا ئه م بازاره یان سازدابییت، پی شتم وانه بوو مشتوومر که یان ده رهق به تابلۆکان بییت، چونکه نه ده یانروانییه تابلۆکان و نه لی شتی نزیکه بوونه وه، ههروه که ئه وهی له پانتاییه کانی شوین و زه مه نیکی تر دا راهه ستابییتن.

پاش ئه وهی سه ریپی سهیری چه ند تابلۆیه کم کرد که هه ره مووی دیمه نی شه پۆله هه لکشاهه کانی یه ک ده ریا بون، هه ره له خۆمه وه چومه به رده م گچکه تابلۆیه که سه ره تا بیجگه له چه ند رهنگیکي تیکه له و پیکه له هیچی ترم تیدا نه بیینی، به لام پاش که میک تیپامان، هی دی هی دی وینه که له به رچاومدا روون بۆوه و سه رسامی کردم.

ده تگوت رایه لیکی نه یینی و په نهان، من و وینه ی تابلۆکه پیکه وه گری ده دات، هه رچه نده تا ئه و ساته وه خته ش هه یچ یاده وه رییه کی خۆم وه به ر نه هاتبۆوه، به لام پیده چوو من له شوینیکی ئه و تابلۆیه دا بم، یان ئه و له شوینیکی یاده وه رییه سه ردا وه کانی مندا شوین جیگه یه کی هه بوویت. هونه رمه نده شیوه کاره که هه ولی وینه کردنی سه بیه ری سه گیکي شه که ت و ماندوی دابوو که پیده چوو به مه به ستیک وینه ی سه گه راسته قینه که و سه بیه ره که ی لیك جیا نه کرد بیته وه.

که لی ورد ده بوویته وه پیتوابوو به قورای کۆلانه رۆژه لاتییه کان رهنگراوه، بیجگه له چاوه شینه کانی که ده چۆوه سه ره سولاله ی سه گه سهیریاییه کان سه رتا پای قورای بوو، له هه مووشی سه یرتر ئه و په له ژه نگاوییه ی سه ره جهسته ی بوو که به پی هه لکشانی زه من شوینیجگه ی ده گۆردرا.

(3)

تابلۆکه به مه رکانه ئاوه ده چوو که له پۆژگاریکی زور دیریندا کچۆله یه ک به بی گویدانه قسه ی باوانی و به ئه نقه ست رۆیکردبووه نیو ئه و به ربه وشکه وه بۆوه ی که سالانیک بوو ده یان عیفریتی تیدا نیژرابوو، هینده ش به سبوو بۆ زیندوو بوونه وه ی عیفریته مردوه کان.

له به رده م تابلۆکه دا تیکه له و پیکه له ی چه نده ها یاده وه ریم وه به رده هاته وه، پیده چوو وه ک به ربه میردی ئه وانگه له کان مه به سستی بییت سواری کۆلم بییت و ده ربازبوونم بکاته مه حال.. تازه ئه گه ره ویش هه له اتبام ده یان ده رکه له نیوه وه ی زه یندا ئاوه لا بووبوون.

سه باره ت به کتیبی گۆرانبیژه ده نگخۆشه کانی شار دواگوتی دکتوره که م به رکه وته وه، چه ند له خۆم کرد ئه و کتیبه م وه به رنه ده هاته وه که به پی قسه کانی ئه و بووبوو مه ی تیکچوونم. نه ده کرا کتیبیکی وا سه باره ت به گۆرانبیژه کانی شاریک نووسرابییت که نه ک هه ره به درژیایی میژوی چه ند سه د ساله ی گۆرانبیژیکي تیدا هه لئه که وتبوو، به لکو سه رجه م خه لکه که شی هه ره به زگماک ده نگیان ناخۆش بوو، ریتمی ناقۆلابوونی ده نگیشان به پی وه رزه کانی سال ده گۆردرا، گه رچی به شیوه یه کی گشتی ده نگیان به ده نگي به ریوونه وه ی جامه مسیکی ده ست که بیانوویه که ده چوو، به تاییه ت له و کاتانه دا که به ره ردیکي کاشیکراو ده که وین.

خه لکه که له نیو خۆیاندا که پیکه وه ده دوان نه شانزیکیان له ده نگي یه کتردا نه ده بیینی وه، به لام که ده چوونه ده ره وه ی سنوره کانی شاره که یان و گوئیان له ده نگي خه لکانی تر ده بوو به خۆیاندا ده شکانه وه و مه گه ره زور به ناچاری چه ند وشه یه کیان له ده م هاتبا یه ته ده ر، ئه گینا هه روه که ئه وه ی که لال بن ته نه ا به ئاماژه و جووله جوول و سه ره له قاندا، گوزارشتیان له وه ده کرد که ده یانویست بیلین. مندا لان ده نگیان وه که ده نگي هه ره مندالیکي ئاسایی بوو، ئه و گۆرانه له هه رزه کارییه وه رویده داو تا مردن له خه لکی شاره که نه ده بۆوه.

وهك لهو ساته وهخته دا وهبیرم دههاته وه داپیرم چه ند جاریک هۆکاری ئه وه دنگناخۆشبوونه ی خه لکی شاری له میانی حیکایه تیکه وه بۆ گێر ابوومه وه، هه رچه نده ئه وه ده مه ی که هیشتا که توانای گێرانه وه ی حیکایه تی هه بوو، من زۆر مندال بووم وه بوپیشه ش نه ده با به باشی له حیکایه ته که ی حالی بووبام، جا چ جای له بیرنه چوونه وه ی. هه ر ئه وه حیکایه ته ش بوو که پاش مردنی داپیرم به قه له میکی سوور له سه ر کارتۆنیک ی زه ردو به خه تیک ی جوان نووسیمه وه وه له پال کارتۆنه هه لواسراوه کانی تری دیواری پشته وه ی ژوره که ی به رپۆه به ری قوتابخانه که مان هه لمواسی.

ئیدی ئه وه کاره م به رپۆه به ری زۆر توورپه کردو هینده ی لیدام تا له هۆش خۆم چووم، به لام نه ئه وه کاته وه نه ئیستاش له وه حالی نه بووم، بۆ ده بیته نووسینه وه وه هه لواسینی ئه وه حیکایه ته ئاساییه ی که هه موو خه لک ده یزانی هینده به رپۆه به ری توورپه کرد بیته، له کاتیکدا هه موو ئه وه قوتابیان هه ی که حیکایه تیان ده زانی بی پرسکردن له سه ر پارچه کارتۆنیک ده یاننووسیی هه وه هه لیانده واسی، چونکه به رپۆه به ره هه ر بۆ خۆی چه ند جاریک داوای لیکرد بووین که هه ر حیکایه ت وه به سه رهاتیک که به خه یالماندا دیت یان پیشتر بیستومان وه ده یزانی بینووسینه وه وه هه لی بواسین.

له وه کاته دا که له به رده م تابلۆ که دا راوه ستا بووم، ده نگ ی داپیرم ده هاته گو ی که ده یگوت: (له رۆژگاریکدا پیرمه نسوور به مه به سستی سه ردانی زاتیک ی موباره کی ئه وه سه رده مه باخچه فراوانه که ی خۆی جیده هیلیته که ده که وته نیوه ندی گه ره کی مه له کای ئیستا وه .. پاش چه ند هه فته یه که ده گه رپته وه وه پیش ئه وه ی بچپته نیو باخچه دلگه ره که ی هه ر به سه رو سیمای خه لکی گه ره که که دا ده زانیته شتیک روویدا وه، به شپه زه ییه وه ده پرسیت: (چیی هه .. چی روویدا وه؟!)

کچۆله یه کی جحیل پاش ئه وه ی ده سستی پیر ماچ ده کات، ده لیته: قوربان گه رچی بی پسانه وه وه به دریزایی ئه وه ماوه یه ی که جه نابتان له سه فه ربوون کورپه زگه کانی

گه ره که که مان بی پشوودان و وچان پاسی باخچه که تانیان کردوه، به لام پیده چپته له غه یبه وه که سیک هاتیته نیو باخچه که وه سه رجه م گه لا کانی دره خته پیرۆزه که ی وه راند بی).

پیر ده زانیته ئیدی ئه وه دره خته گه لا درناکاته وه وه له بنرا وشک ده بیته وه مریت، چونکه هه وه لاین و دواه مین گه لای هه ر ئه وه بووه که پیش ئه م حاله ی ئیستای پتوه ی بووه. سه رباری ئه وه ی ئه گه ر ده ستیک له غه یبه وه بگاته ئه وه دره خته، ئیدی دره که ی به لاو موسیبه تیک ی گه وره یان لی والا ده بیته.

پیرمه نسوور له چه ژمه تا نازانیته چی بکات و ده لیته: (ئیستا چی بکه م؟ ده ترسم له مه ودوا توفان و لافاو بتانبات، کچانتان دره پیداکه ندن بکه نه هونه رو پیاوانی بیگانه سواری خۆیان بکه ن.. ده ترسم ژنانتان ره دوو بکه ون، گه وره پیاوانی شارتان فییره خیانه ت ببن وه ره ده مه ی چه شنه داگیرکه ریک به یینه نیو شاره که تانه وه .. ده ترسم پیاوچا کانتان پشتا و پشت سواری گویدریژ بکریژ و کۆلان به کۆلان بگپه درین و خۆل و دۆ به سه ریاندا بکریته).

ئیدی گریانی پیره ژنان و پارانه وه ی ریشسپییان و هاتوها وارو فوغانی بیخه تاییان، وا له پیرمه نسوور ده کات بلیت: (ته نها یه که چاره تان هه یه ئه ویش ئه وه یه که بۆخۆتان دردو به لاو موسیبه تیک هه لبزیژن، تا هه موو ئه وه ی که گوتم پیکه وه روو نه ده ن). پاش مشتومرو بگه ره وه به رده یه کی زۆر له سه ر بیزیانترین دردیک ریکه که ون که ئه ویش ناسازبوون و ناخۆشبوونی ده نگیان. هه ر بۆیه پیرمه نسوور فه قیانه سپییه کانی به رده داته وه وه ده سته کانی رووه و ئاسمان به رزده کاته وه وه به ده نگیک ی پر له پارانه وه وه ترسه وه ده لیته: (ئه ی شاه ی شاهان، سولتانی سه ر عه رشی که ون و کائینات..).

وه که ده گپه نه وه پیر له وه زیاتر نالیت و ئاورپیک له چه شامه ته که ی پشت خۆی ده داته وه وه به بی ئه وه ی ته نها یه که وشه شی له ده م بیته در، خه لکه که له مه به سستی حالی ده بن و سه ره تا یه که دوویه کیان له مابه ینی خۆیاندا

دهدوږين، پاشان ئهوانه‌ی ترو ده‌بينن ده‌نگيان بۆته شتېكى هېجگار ناخوش‌و له‌و كاته‌دا هه‌ر هه‌موويان پېكه‌وه بېده‌نگ ده‌بن).

وهك بۆى ده‌گېرامه‌وه داىكى له‌گه‌ل كابرايه‌كى زرته‌بۆزى ميسرىدا ده‌ستى تېكه‌لگرده‌وه كه زوو زوو به‌ناوى چاكرده‌وه‌ى ئامېزه كاره‌بايه‌كانيان دېته مالپان.

(4)

نه‌مده‌زانى بۆ ده‌بېت وا به‌سانايى بېوانمه‌ ئه‌و تابلۆيه‌ى كه تا ده‌هات زياتر به‌ره‌و خۆى رايده‌كېشامو نغزۆى نيو ده‌ريايه‌ك له‌ ياده‌وه‌رىي ده‌كردم، كه ده‌بوو به‌ هېچ وه‌بېرم نه‌هاتبايه‌ته‌وه. ره‌نگه هۆكاره‌كه‌ى ئه‌و پيوه‌ندييه دېرينه‌م بېت له‌گه‌ل دنياى تابلۆو ره‌نگو شيوه‌كارى كه له‌ ميانى خو‌شويستنى ژيناى كچه دراوسېمانه‌وه بووبووه به‌شېكى جيانه‌كراوه‌ى خولياكانم. ئه‌و ده‌مه‌ى له‌ به‌شى شيوه‌كارى هونه‌ره‌جوانه‌كان قوتابى بوو، شېتانه ويته‌ى هه‌موو شتېكى به‌و شيوه‌يه ده‌كېشا كه خۆى ده‌بېينى. هېنده‌ى ده‌رفه‌تى بۆ ده‌ره‌خسا له‌رېى ده‌روازه‌يه‌كى مابه‌ينى خانووه‌كانمانه‌وه، پاش ئه‌وه‌ى به‌نيو باخچه چوپېره‌كه‌ماندا تېپه‌رده‌بوو، ده‌هاته نيو ئه‌و ژووره‌ى كه بېجگه له‌ ده‌يان كتيپى له‌سه‌ر عه‌رد كه‌له‌كه‌ بوو، ميژو كورسييه‌ك و سېسه‌مېكى خه‌وتن و تابلۆكانى ئه‌و كه به‌زۆر شوپى دېواره‌كه‌دا هه‌لمواسييون هېچى ترى تېدا نه‌بوو.

له‌ رۆژيكد، به‌بۆنه‌ى سالىږۆى يه‌كېك له‌ ياده‌وه‌رييه‌كانى حزبى به‌عه‌سه‌وه ئاهه‌نگېك له‌ گۆره‌پانى په‌يمانگه‌ى هونه‌ره‌جوانه‌كاندا سازده‌كړيټ و به‌ فه‌رمانى به‌رپوه‌به‌رى په‌يمانگه‌و ليژنه‌ى ئيدارى سه‌رجه‌م قوتابيان له‌ گۆره‌پانه‌كه‌دا كۆده‌بنه‌وه. پاش وتاريكى دوورودرېڅى به‌رپوه‌به‌رو پېداهه‌لاندېكى ئېكستراى به‌ حزبى به‌عه‌سا، وه‌ك هه‌ميشه مامۆستا كه‌مانچه‌ژنه ناسراوه‌كه دېته به‌رده‌م مايكروڤۆنه‌كه‌و پاش مه‌دح و سه‌نه‌ى سه‌يدولرپه‌ئيس و حزه‌كه‌ى به‌ جۆش و خروشه‌وه ئاوازي گۆرانىي زېره ده‌ژنه‌نېت و چه‌ند گۆرانىيڅېكى ميپنه‌ش كه له‌ شاريكى تروه هېناوياين له‌ دوويه‌وه ده‌نگى لى به‌رزه‌كه‌نه‌وه. له‌ و كاته‌دا بايه‌كى نه‌يار هه‌لده‌كات و قژه ماش و برنجيه‌كه‌ى مامۆستاي كه‌مانچه‌ژنه ده‌ژاكيټ و لاپه‌ره‌كانى به‌رده‌مى كه له‌سه‌ر ستانديك راگېركراوه به‌حه‌وادا ده‌بات. له‌م كه‌ين و به‌ينه‌دا ژينا خۆى ده‌دزېته‌وه و ريگه‌ى ماله‌وه ده‌گرېته‌به‌ر. به‌ ده‌نگى هه‌موو ئه‌و بلنډگويانه‌ى كه په‌يتا په‌يتا گۆرانىي زېره‌و پۆلاږيزه دووباره ده‌كه‌نه‌وه له‌ هه‌موو سوچ و په‌نايه‌كى كۆلانه‌كانه‌وه ده‌نگيان دېت، وړوكاس ده‌بېت. له‌نيو ئه‌و ژاوه‌ژاوه‌دا ده‌گاته به‌رده‌م ده‌ركه‌ى ماله‌وه‌يان و پاش ئېستېك يه‌ك له‌ دواى يه‌ك هه‌موو ده‌رگا داخراوه‌كانى ماله‌وه‌يان ده‌كاته‌وه و تا ژوورى خه‌وتنى داىك و باوكى راناوه‌ستېت. له‌ويډا كابرا ميسرىيه‌كه به‌ پووت و ئاخ و ئۆف و وه‌يش و هېشى ئالۆشاويانه‌ى داىكېشى له‌نيو ده‌نگو سه‌داى به‌رزى بلنډگوكاندا به‌حال ده‌بېستېت.

من وه‌ك خۆم تاقانه‌ى داىكېكى بېوه‌ژن بووم، كه دواى هه‌فته‌يه‌ك له‌ مه‌رگى باوكم له‌سه‌ر چه‌رپا به‌رزه‌كه‌ى ژووره‌كه‌ى خۆيان راكشاو ئيدى پاش چه‌ند سه‌عاتېك به‌وه‌م زانى كه ده‌ست و قاچېكى له‌كاره‌وتووه و ئيفليج بووه.

له‌و رۆژه‌دا كه هاته‌ه لام فرمېسك به‌ چاوه سه‌وزه‌كانيدا ده‌هاته خوارى و پاش گېرانه‌وه‌ى چه‌ند جاره‌ى ئه‌وه‌ى كه بينىبووى، له‌په‌ر به‌چۆكدا هات و به‌ پېتمېك كه پارانه‌وه‌م تېدا ده‌بينىيه‌وه، داواى ئه‌وه‌ى لېكردم ئه‌و شته‌ى له‌گه‌لدا بكم كه له‌ داىكى كراوه. زۆرم

ژيانم له‌ مابه‌ينى خزمه‌تكردى داىكېكى ئيفليج و خوښنده‌وه و ماجه‌راكانم له‌گه‌ل ژينا-دا، به‌ بازنه‌يه‌كى داخراو ده‌چوو كه نه‌مه‌ه‌توانى و نه‌مه‌ويست لېى بچمه ده‌ر. باوكى شوڤيرى تړيله باره‌لگره‌كانى ريگه‌ى دوور بوو، كه به‌ مانگېش رېى نه‌ده‌كه‌وته مالى و كه ده‌هاتېشه‌وه ته‌نها چه‌ند رۆژيڪ ده‌مايه‌وه و وه‌ك هه‌ميشه ريگه‌ى دوورى سه‌فه‌رى ده‌گرته‌به‌ر.

بهلاوه سهير بوو، چونكه تا ئه و كاته ش گهرچى زور جاران به پرووتيش له باوهشى يه كتردا خه وتيووين، به لام بيرمان له شتيكى وا نه كردبووه، زياتر چيژمان له ماچ و مووچ و دهسته ملانى و ته پاولتى نيو جيگا ده بينى... هه ندى جاريش ده كردمه موديل و پاش ئه وهى رووتى ده كردمه وه، له سه ر ته كه كورسيه كى نيو ژوره كه م داده نيشت و جيا جيا سكيچى بو هه ر به شتيكى له شم ده كرد، به تاييه تيش ئه و به شانتهى كه ده ماري هه لئه وساويان تيدا بوو، له هه مووشى سه ير تر ئه و چه ند سكيچه بوو كه بو ئه ندامى نيرينه مى كردبوو، به چه شنك شيواندبووى كه بو خوشم باوه رپم نه ده كرد كه ئه وه ئه و بيت.

هيندهى نه برد دوگمهى كراسه كهى ترازاندو سوتيانه كهى زور به هيمنى له دواوه را كرده وه، مه مكه كانى له چاو جاره كانى تر دا، كه ميك گه وره تر هاته پيش چاوم، كه هيشناكه شوين موريوونه وهى ماچ و مژيني جارى پيشوومى پيوه دياربوو.

دواتر زريزهى ته نووره كورته كهى به رى كرده وه و پاش كه ميك ده رپى گولگولينه تنكه په مه ييه كهى هينايه خوارى و به په له هاته ژير ئه و په تو تنكه رهنك قرمىيهى كه له ژيريدا راكشابووم.

نه مده زانى بو له ئيستادا ئه وه م وه بيرنايه ته وه كه ناخو ئه وهى بو خو لى داواكردم، كردم يان نا؟!

(5)

دره خت و گول و رووه كه سه يرو عه جاييه كانى نيو باخچه كهى چوارده ورى خانووه كه مان، باوكم پيش مردنى پاش ئه وهى كه له دوورترين سه فه ريكي گه رايه وه له گه ل خو ل هينا بوونى.

سه ره تا هه موو ئه وانتهى باوكميان ده ناسى قه ناعه تيان به وه نه بوو هيچ كام له نه مامى ئه و دره خته سه يرانه له گله سووردا ره گدابكوتن و سه وز بهن، ئه مه بيچگه له وهى كه سوينديان بو ده خوارو ده يانگوت، مادامه كى ئه مانه هه موويان دارو دره ختى ولاتى گهرمن،

مه حاله له به رده م ساردوسپى زستانى ئه م شاره و ره شه باكه يدا خو يان بگرن.

ئيدى موعجيزه كه له وه دا بوو، ئه و دره ختانهى كه ساليك بوو رووينرابوون و سه وز نه بوو بوون، پاش مه رگى باوكم له و پاييزه دا هه ر له خو يانه وه گه لايان كرد. ته نانه ت دواى ئه وه ش به شيويه كى سه رسوپه ينه ر گه شه يان كردو هينده يان لقوپوپ ده ركردو په ل و پويان هاويشت، هه موو ريگه يه كى هاتنه ناوه وهى خو ره تاويان بو نيو ماله كه مان برى و كرديانه كلتسه يه كى شي داري نيو حيكايه ته كان. ئه مه بيچگه له وهى كه رووه كه به چنگه سه رسه خته كان هه موو ديوارو سه ربان و هه وره بان و سوچ و په نايه كى ماله كه يان ته نى بوو. ئيدى دنيايه كى جوداو جياواز له هه موو ئه و دارو دره خت و رووه كه سه يرو سه مه رانه دروست بوو بوو.

شه وگه ردى قه باره گه وره ي نائاسايى له نيو رووه كه به چنگه كاندا خو يان مه لاسده دا، ميش و ميشووله و هه موو چه شنه ميرووه كانى تريش سه ر به دنياى نيو دره ختانهى شار نه بوون، پيده چوو له گه ل دره خته كانى باوكم له و كيشوره درووه هه هات بيتن.

هه ر كاتي ك كه ژينا ده هاته لام سه ره تا بو نى گوله سووره كانى ئه و رووه كه هه ميشه سه وه زى ده كرد كه هه رده م به ده ر له كاريگه رى كه شه وه وا و وه رزه كان ژماره يه كى نه گور له گول و خونچه ي پيوه بوو، هه ر كه پر سيه كانى بو نى به گوله كانه وه ده كرد مه ست و گيژ ده بوو، ماوه يه ك به چيچكانه وه بوى داده نيشت و نه يده ويژا هه لسيته سه رپى نه بادا لاقه كانى تيكبئالقي ن و بكه ويت.

زهمه ن له ژير ئه و هه موو دارو دره خته دا به زه مه نى ئاسايى نه ده چوو، زور به هيواشى ده چوو پيش و له ويدا هه موو شتيكت له بيرده كردو به راستى بيت و ابو له كيشوهرى كى تر دا ده ژيت و دهنگ و سه داى دنيايه كى تر ت ده هاته گوى، چاوت له رهنكو تارمايه كانى پانتاييه كى جوگرافى تر ده بوو. هه ر بو يه من و ئه و له ژير قورسايى سيپه رى ئه و هه موو دره خته دا ده بوينه دوو بوونه وه رى

تر، دوو بوونه وهری رهنگو شیوه جیاواز.. رهنکه له دهره وهی ئه و پانتاییه دا ههر دووکمان دوو مه خلوقی تر بووینایه، بۆنیکى جیاواز ترمان لى بهاتایه له کاتیکدا له ویدا بۆنمان به بۆنى هه موو شتیکی نیو ئه و باخچه یه ده چوو که زۆرجار ده گه پشتمه ئه و قه ناعه ته ی که رهنکه له راستیدا نه بیته و ته نها خه یال و ته سه وری ههر دووکمان چپی کرد بیته. له ویدا شیتانه هه زمان له یه کتر ده کرد، شیتانه له یه کترمان ده پروانی، شیتانه بیرمان له دهنگی ناقۆلای خۆمان و هه موو ئه و خه لکه نه فره تلپکراوه ی ئه و شاره ده کرده وه.

(6)

هیشتا که له تابلۆکه م ده پروانی و چاوم بۆ یه کیک ده گپرا که له و نزیکانه وه وه ستا بیته و شتیکی لى بیرسم، هه ر چیه کم کرد زاتی ئه وه م نه کرد له هه یچ کامیک له وانه نزیك بمه وه که ته نها به هالای ده میان له یه کتر حالى ده بوون.

نوشتامه وه وه له وه دابوو ده ست بده مه تابلۆکه، کاتیکم زانی قاچ و قوولیکى سفت و سپی بى مو له نزیکه وه وه را وه ستا، که سه رم هه لپری سه ره تا ته نووره ره شه کورته که ی سه رنجی راکیشام که بستیک له نیوقه دییه وه هاتبووه خواری، تیشۆرته په مه ییه که ی به ری هینه ده ته نک بوو گو ی مه که قووته به ره لاکانی به ئاسانی ده بیندران، به چه شنیک که سه رسامی ده کردیت.. ملوانکه یه کی له هیلکه شه ی تا نوکه دروستکراوی له مل کردبوو، خاچیک له نیوه راستیه وه هاتبووه خواری، گه رده به رزو رووکاره ئاله مه یله و زه رده که ی دره وشانه وه یه کی به و ده ریایه ده چوو که له ساته وه ختیکیدا په له هه وریک ده یه ویت شتیکی رهنکه سه وزه به باقوبریقه که ی تیکبدا ت.

نه ده کرا له و کاته دا ژینا-م وه بیر نه که ویتته وه، که به شیوه شتیکی ئه و تو ی له گه ل ئه و کچۆله یه دا فره رق نه بوو.. ئه وه ی به لاشمه وه سه یربوو، تا ئه و ساته وه خته ش هیشتا که یاده وه رییه کانی پاش ئه و

ده مه ی که هه ردووکمان له ژیر په تو قه رمزییه که دا راکشایبووین، وه بیر نه ده هاته وه.

دوای ئه وه ی ده ستی دایه تابلۆکه وه هه لپگرت، چه ند هه نگاو یک دوور که وته وه وه له پر له شوین خۆیدا را وه ستا و ئاو پیکى لیدامه وه وه به ئامازه یه ک تییگه یاندم که ده بیته وه دووی بکه وم.

بارانه که بى که م و زیاد هه روه ک خۆی ده بارى.. سه رنجی پیلاره پارژنه به رزه کانیم دا له رویشته ندا ده نگیکی زۆر دلگیر یان هه بوو، ده نگی ریتمی رویشته نی و بارینی بارانه که زۆر به یه ک ده چوون، له و کاته دا خۆم وه ک گو له سه گیک ده هاته پيش چا و که دوای دیله سه گیک که وه تبیته.. بۆنى هه موو شوینیکى جه سه ته یم ده کرد، له هه مووشی خۆشتر ئه و بۆنه بوو که له مه مکز لانییه وه ده هات، بۆن و نه ی باران و ده نگی پیى که شیکی سه یریان بۆ خولقاند بووم که ده میک بوو لى بیبه ش بووم.. بیرم له وه ده کرده وه ئاخۆ ده بیته په نجه کانم چییان لى به سه ر بیته ئه گه ر بگه نه ژیر تیشۆرته ته نکه که ی به ری و به ر گو ی مه که کانی بکه ون؟! ده بیته لیوه کانم چه ند رهنگ بگۆرن ئه و ده مه ی ده گه نه گه ردن و روومه ت و لیوه کانی؟.. سمت و که فه لى هینه تورت و هه لئاوسا و بوون هه زو ئاره زوویه کی هه رزه کارانه به نیو ده مار هه کانمدا ده گوزه را و ده تگوت له دنیا یه کی تردام، یان له خه ونیکى قوولدام و شه ی تان خۆی لیکردوومه ته شیر نترین مبینه و تا شه ی تانی نه یم ده سه تبه ردارم نه بیته و ئیخه م به رنه دات.

به نیو باریکه کۆلانیکی دووردریژی پاک و خاویندا روشتین و هینه ده ی نه برد له ده رکه ی کراوه ی خانوویه که وه چوو ه ژووری، که پانیی هه وشه یه که ی پینج مه تریک ده بوو، وه دووی که وتم تا ئه و ده مه ی ده رگایه کی تریشی کرده وه و چوو ه ژووری.. ئیدی له ئاستانه ی ده رگا که دا قه ده ریک را وه ستام، به لام پاش ئه وه ی هه یچ ده نگی نه بوون به کاوه خۆ چوومه ژووری و له سه ر قه نه فه یه کی پان و پۆری رهنگ قاوه یی دانیشتم که هه ر به جیگه ی خه وتن ده چوو. ژووره که ریکخرا و

پوخت بوو، دهیان شتی ئه نتيكاو تابلوی به نرح به دیواره کانییه وه هه لواسرابوو، ئه و تابلویه ی که به کسه ر سه رنجی راکیشام وینه ی رواجیه ک بوو که به رمه که ی کارمامزکی پیکابوو، به لام هیشتا که له سه ر لاقان راوه ستابوو. به مندالیش که له گه ل باوکمدا چوو بوومه دوکانی بله ی عه لاف، تابلویه کی له و چه شنه م به رچا وکه وتبوو، به لام له جیی کارمامزه که پلنگیک بوو که له حاله تی شالو وبردندا رواجیه که رمه که ی له سه ر سنگی چه قاندبوو. بو رژی دوايش زورم له باوکم کرد تا بمباته وه بو دوکانه که ی بله ی عه لاف، وامده زانی دیمه نیکی ترم دیته پیش چاو و هر له خومه وه لایه نگری پلنگه که بووم له بهر خومه وه ده مگوت: (پلنگ نازایه .. به نووکه رمیک هیچی لی نایه ت.. هر ده بیته تۆله ی خوی له رواجیه که بکاته وه و بیکوژیت).

زور به وردی سه یری چه ند تابلویه کی تری ژوره که م کردو هیچ تیدا نه بینیه وه .. له ناکا و تابلویه کی لیکچوو ی هه مان تابلوی سیبه ری سه گه که م بین، به لام که زیاتر لی وردبوومه وه په یکه ری تیکشکاو ی که نار ده ریایه کم که وته به رچاو که له باکراوندی نیو قوولایی تابلۆکه جیهیلرابوو، سیبه ری سه گه که ش له سیبه ری سه گی تابلۆکه ی تر زیاتر په شوکا و دردۆنگ بوو، له وه ش نه ده چوو چاوه شینه کانی تین و گورپی تیروانینیان تیدا مابیت.

(7)

گچه بالنده یه کی ده نووک بچکۆله ی مه یله و زهرد له ده رگا که وه هاته نیو ژوره که و پاش که میک باله فیه له سه ر رووه کیکی نیو ئینجانیه کی سووچیک ژوره که هه لنیشت.. دوو کچ له و ده رگایه وه هاتنه ده ری که پیشتر کچه که ی تری پيدا چوو بووه ژورری.

پرچ زهرده که یان به سه رسامیه وه سه رنجی دام و پاش هه لوئیسته کردنیکی که مخایه ن، ناگام لیبوو به وه ی تریانی گوت: (خۆ نامناسیته وه !)

نه مزانی چۆن له ژوره که هاتمه ده ری و ده دوویانکه وتم، هیشتا که له هه مان ساته وه ختی عه سری

ئه و رۆژه دا بووین و پیده چوو زه من له و ئاسته دا راوه ستابیت. له ریگا کچه پرچ زهرده که یان چوو له ی کابرایه کی زرته زه لامی ره شتاله که له سه ر کورسییه کی ته خته دانیشتبوو، بیباکانه و زور به قوولی مژی له ناغزی نیرگه که ی نیو له پی دهستی ده دا و دووکه له که ی به با ده کرد.

کچه که ی تریان که ئه سمه ریکی پرچ ره ش بوو، لیم نیک بووه و به گویمدا چرپاندی: (مه هیله له و زرته زه لامه نیک بیته وه، تا بلایی کابرایه کی به دو بینامووسه، لیره هه موو که سیک باش ده یناسن و ده زانن ته نها ئیشیکی گه وادییه).

گویم نه دایه قسه کانی و پاش که میک هه روک ئه وه ی گه مان بکه ین، من که وتمه پیشیان و ئه وان وه دووم که وتن. ناگام له چوونه پیش و چه شن و چۆنیه تی هه نگاوه کانم نه مابوو، نغروی دالغه یه کی قوول بوو بووم له زه یمندا بو سه ره هه ودایه که ده گه رام تا له ویوه بچه نیو ئه و زه مه نه ی که ئه و کچه م تیدا ناسیبوو. کاتیک ویستم هه لوئیسته یه که م و له شوین خۆمدا رابوه ستم، درکم به وه کرد که توومه زه هه ر له هه وه له وه له شوین خۆمدا راوه ستاوم و ئه ویش له بهر ده ممد راوه ستاوه و تیدمه پروانیت.

که چاوم هه له ئینا ته نها گلینه سه وه زه کانی چاوی سه رنجی راکیشام، هه روک ئه وه ی ده ست بو وینه یه که به رم، ئاوا ده ستم به گلینه کانی چاویدا هیئا وه هر له خومه وه به نینۆک هه لمکراند، سه یرم کرد ره نگه که ی لی نابیته وه.

گوتی: (من ژینام نامناسته وه ؟!).

نه ده کرا ئه و بیته، گه رچی هه ستم ده کرد ئاشنا یه تیبه کم له گه لی هه یه و شتیک پیکه وه مان گری ده دات، به لام بیجگه له چاوه سه وه زه کانی هیچ شوینیکی تری له ژینا نه ده چوو، دوا وینه ی ژینا له زه یمندا په یوه ستبوو به و ساته وه خته ی که بو دوا جار هاته ژیر په تۆ قرمزیه که مه وه، له و رۆژه دا که پیاوه میسریه که خه ریکی دایکی بوو. له ناکا و ئه و کچه ی که ده یگوت من

ژينام دايه پرمه‌ی گريان و باوه‌شى پيداكردم، نه‌ده‌كرا باوه‌ر به‌و بهيښم كه هم نه‌و بيټ... نه‌سته‌ميوو گه‌يشتبېته شارى شولؤ... همه جگه له‌وه‌ى هيچ لؤژيكيكم له‌ودا نه‌ده‌بينييه‌وه كه له ئيستادا له‌همان ته‌مه‌نى نه‌و ده‌مه‌ى ژينا-دا بيټ.

گوتى: (ناكرېټ منت له‌يادكردبيټ، وه‌بېرت دېټ له‌سر داواى خوت تابلؤى سيښه‌رى سه‌گيكم بؤ كرديت؟ هه‌رده‌م پيټ ده‌گوتم سيښه‌رى نه‌و سه‌گه ژيانى لى هه‌راسان كړدووم و له هه‌ر كاتيكددا كه بمه‌ويټ به‌خته‌وه‌ريم نه‌و له سووچ و په‌ناو شوپنيكه‌وه خويم پيشان ده‌دات و به‌ده‌نم ئيفليچ ده‌كات و روژى رووناكم لى ده‌كات هه‌وى تار... به‌بېرت دېټ نه‌و كاته‌ى كه هيشتاكه منداً بوويت دايكت زوو زوو ده‌يبرديته سر پياوچاكان و موشايه‌خان تا چاك بيټه‌وه... باشه هه‌ر ترسى سيښه‌رى نه‌و سه‌گه نه‌بووه هوكارى نه‌وه‌ى كه نه‌چپته نيو تاقيردنه‌وه‌كانى دواهمين سالت له به‌شى شانق و هه‌ر له‌به‌ر نه‌ويش نه‌بوو منت له‌ژير په‌تؤ قرمىزيه‌كه‌دا به‌ته‌نى جيهيشت؟).

(8)

پاش قسه‌كانى نه‌و كچه‌ى كه ده‌گوت من ژينا-م ته‌نھا چه‌ند شوپنيكى سيښه‌رى سه‌گه‌كه‌م ده‌بيني كه له‌نيو كولانيكى گه‌ره‌كه ديريته‌كه‌دا شوپنيگورپكيى ده‌كرد. كه به‌ته‌واوى هاته پيش چاوم و له پيشمه‌وه كه‌وته‌رې به‌كاوه‌خق وه‌دوى كه‌وتم و بردميه نيو هه‌ماميكي روژه‌لاتيانه... دواى نه‌وه‌ى چووينه نيو گه‌رمخانه‌كه‌ى، بينيم سه‌دان پيره‌ميردى به‌سالچوو به پووت و قووتى له‌سر سه‌كو جياجياكان دانيشتون، ده‌نگى به‌رده‌وام و يه‌كه له‌دواى يه‌كى به‌ربوونه‌وه‌ى جامه‌كانى ده‌ستيان ئيقاعىكى ترسناكى هه‌بو... له‌و ساته‌وه‌خته‌دا ناگام له سيښه‌رى سه‌گه‌كه نه‌ماو روانيمه نه‌و پيره‌ميرده جه‌سته ره‌قو ته‌قانه‌ى كه ددانيك چپيه له ده‌مياندا نه‌مابوو... پاش كه‌ميك له‌وه حالى بووم كه هه‌موو پيره‌ميرده‌كان به‌شيوه له‌يه‌كتر ده‌چنو و هه‌ر

هه‌مووشيان به يه‌كه شيوه‌ى سامناك و سه‌ير تيم ده‌روانو و ده‌تگوت ده‌يانه‌ويټ شتيك پى بلين.

خه‌ريكوو بچمه ده‌رى، كاتيک يه‌كيكيان گوتى:
(ئيسټا حيكايه‌تخوانه‌كه ديت و وه‌كه هه‌موو روژيک هه‌مان حيكايه‌تمان بؤ ده‌گيپټه‌وه، حه‌ز ده‌كه‌ين توش گوياديري بيت).

نه‌وه‌نده‌ى نه‌خاياند زرته بوژيكي ره‌ش نه‌سمه‌ر به پووت و قووتى هاته نيو گه‌رمخانه‌ى هه‌مامه‌كه‌وه، هه‌ر له هه‌وه‌له‌وه زامه قولله‌كانى زور شوپني جياجياى جه‌سته‌ى سه‌رنجيان راكيشام... به‌لام چه‌قؤ زور دريژه نووك تيزه‌كه‌ى ده‌سته‌ى، هينده‌ى زامه‌كانى سه‌رنجى رانه‌كيشام.

له‌سه‌ر سه‌كوپه‌كى نزيك هه‌وزه گوره‌كه‌ى نيوه‌راسته‌ى گه‌رمخانه‌كه كه هالوى لى هه‌لده‌ستا دانيشت و گوتى: (وه‌كه هه‌موو جاريك كه بوټان ده‌گيپره‌وه‌وه و پيتان ده‌لټيم من به‌ره‌چه‌له‌كه ده‌چمه‌وه سر نه‌وه‌ى يه‌كيك له فېرعه‌ونه ده‌نگخوشه‌كان كه ته‌نھا فېرعه‌ونىكى گورانبيټى نيو نه‌سلى فېرعه‌ونه‌كان بووه...)

له روژگاريدكو و پاش بينيني خه‌ونيك كه تا ئيساش هيچى لى حالى نه‌بووم، بريارم دا بچمه شارى مه‌خلوقه ده‌نگناخوشه‌كان، به‌سه‌ره‌هاتى مه‌خلوقه‌كانى نه‌و شاره‌شم له كتيبيكى كوندا به‌رچاوه‌وتبوو.

هه‌ر نه‌وه‌نده‌ى گه‌يشتمه شاره‌كه‌و پاش چه‌ند روژيک له‌به‌رده‌م قه‌سابيكدنا ناره‌ناريك له زار هاته ده‌رى و پيم و ابوو ره‌نگه خو‌شحال بيټ و له‌ويدا بتوانم گورانبيه‌كه بلټيم... به‌لام تووره‌بوونى گه‌يشته راده‌يه‌كم راده‌يه‌كه نه‌گه‌ر پياوه‌كانى سه‌يدولپره‌ئيس فريام نه‌كه‌وتبان نه‌وه ريك و راست له‌پال نه‌و نازه‌لانه‌ى كه سه‌ره‌ره‌وخوار به قولپه‌كاندا هه‌ليواسيبوون هه‌ليده‌واسيم.

دواتر له‌وه حاليبووم كه خه‌لكى شاره‌كه، به هه‌موو ده‌نگيكي خوش هستريا ده‌يانگرېټ و حاليان لى ديت، ته‌نانه‌ت منداًله‌كانيشيان هه‌ر له منداًليه‌وه فيرى نه‌وه ده‌كرد كه هه‌موو چه‌شنه بالنده‌يه‌كى ده‌نگخوش بكوژنو بؤ نه‌مه‌ش چه‌شنى جوړاووژورى داره‌لاستيك له‌و شاره‌دا

دروست ده کرا، خړکه به ردی نووک تیژیښیان له قه راغ چه میکی دوروه بۆ کوشتنی بالنده کان ده هیناو له بازاردا ده یانفرۆشت. له و شارهدا ده ستم کرد به چاککردنی هه موو که لویه لیکي کاره بایی نیو مالان.. هیدی هیدی له وه حالییوم که ده توانم له ژیرزه مینی ماله کاندای گورانی بۆ مینه شه هوه تبازه کانیاں بلیم، نه و مینه نهی به بیستنی ده نگم سه رسام ده بوون و بیجگه له ماجه رای حیکایه ته کانی نیوگه لی پیاوان هیچ شتیکی تریان نه ده زانی له هیچ که شوه و او وه زیکیشدا ده رپییان له پی نه ده کردو هه میشه رییان به هه موو چه شنه بایه کی ساردوگرم ده دا، به نیوگه له هه لئاوساوه کانیاندا گوزهر بکات. له و سه رده می شه پرو شوپرو توپبارانه دا، به تایهت نه و ده مانه ی سه رجه م خه لکی شار شپزه ی رووداو و کاره ساته کان ده بوون، من له یه کیک له ژیرزه مینه کاندای گورانیم بۆ مینه یه ک یان چه ند مینه یه کی هاوچه شنی نه و شاره ده گوت.

له و کاتانه دا زور به خته وهر بووم، چونکه توانییوم توپریکی نهینی بۆ خوم بچنم و له پشت دنیا ی شاری دهنگنا خو شه کانه وه شاریکی تر بنیات بنیم که پرپوو له دهنگی سیراوی خوم. مینه کانی نه و شاره لیویان به زه رده توپریکی ته نکي هه نگوین ده چوو.. نیگا کانیشیان به پانتایی نه و بیابانه ده چوو که موسا له تاو فیرعه ون رووی تیکرد بوو. ئیدی ریکه وتیک نه و دنیا یه ی پی جیهی شتم منی ناره نیو نه م دنیا یه ی که نه ده کریت گورانی تیدا بلیم نه لیره شه وه ده نگم به که س ده گات، ریکه وتیک بوو که نه ده بوو روودات!

ژنه شو فیریکم ناسی و پاش ماوه یه که له یه کیک له و روژانه ی که خه لکی شار یادی خو شترین روژکیان ده کرده وه، چومو لای و له وه دابوو وه که هه موو جاریک بچه ژیرزه مینه که یان تا له ویدا گورانی بۆ بلیم، به لام گوتی: (له م ژاوه ژاو و هه راو زه نایه دا دنیا لیمان بیخه به ره و که سیش گوپی له ده نگت نابیت. با نه مرپو بچینه ژووری خه وتن و له ویدا گورانییه کانم بۆ بلی).

به شادمانییه وه له گه لیدا چومو نه وئو وه که هه میشه چون له کاتی گورانی گوتندا له گه ل مینه دا لیی راده کشام، به و چه شنه لیی راکشام و نه ویش له پالندا راکشاو رهنکه زوربه ی ناوازه سیراوییه کانی سه رده می فیرعه ونییه کانم بۆ یه که مجار له ویداو بۆ نه و گوتیت. پاشان نازانم چی روویدا، رهنکه له تاو گورانی گوتن له هوش خوم چوو بیتم و ناگام له خوم نه مابیت.. به لام که له م حه مامه ی ئیوه دا به ناگا هاتمه وه، هیشتاکه هه موو زامه کانی جه ستم خوینیان لی ده چورا).

(9)

که له حه مامه که چومو ده ری سیبه ری سه گه که له په نایه کدا چاوه رپم بوو.. نه مه زانی ده مباته چ شوینیکی تریش، ده بوو سه رجه م یاده وه رییه کانم وه بیربیته وه، به لام وه بیره اتنه وه ی یاده وه رییه کان تا ژیر په تو قرمزییه که بری ده کرد.. ده مزانی له پاش نه و شه وه ده یان یاده وه ری تر هه یه وه هیشتاکه له زه یندا شاردراوه یه، هه ستم ده کرد سیبه ری سه گه که له زورشت ناگاداره و شایه تیکی زیندوی رووداوه کانه.

هه ولم دا نه خو شخانه ده روونییه کانی شاره که بینمه وه پیش چاوم، به لام سه ر له وه دا بوو بینایه کی سه ربان و سه ردیوار ته لبه ندرکراوم له بهر چاودا به رجه سته ده بوو، که نالایه که به سه رییه وه ده شه کایه وه.. چه ند م کرد نه متوانی دکتوره که به جلی پزیشکییه وه ببینم، وه که نه فسهریک ده هاته پیش چاوم، له کاتی کدا بریقو باقی نه ستیره کانی سه رشانی ئوی چاویان ده برد.

لیدان و تییه لدانیکی نیو نه و شوینه م بیرده که وته وه، هه ستم به نازاری زور شوینی جه ستم ده کرد.. قولایی بنمیچه که م بیرکه وته وه که پاش نه وه ی هه ردوو ده ستمیان له پشترا که له پچه ده کردو قایشیکیشیان تیده پیچا به ویدا هه لیانده واسیم و ایه ریکی نه رمیان له سه ر زه که رم ده به ست و پاش هه لسورانیکی خیرای ده سکی نه و ئامیره ی جه مالی مفه وه زی نه من له ئامیزی خو ی داده نا، ته زوویه کی پر نازارو بیزارکه ره له و شوینه

ههستیارهوه دهچووہ نیو ههناومو زۆر جار خۆم پی
رانه دهگهراو چۆرہ چۆرہ میزی خویناوی له کونی
چوکمهوه فیچقهی دهکرد.

دهنگی خۆم وهبیردههاتهوه، که پر بهدهم هاوارم
دهکرد.. وامدهزانی له نیو ئه و کۆلانهی که له و کاته دا
پیدا تیپه پدهبووم، سه دای دهنگی ئه و هاواری خۆم
دهبیستم. ده مویست بگه پیمه وه ژیر په تو قمرمزیه که و
له و یوه دهستیپیکه م، له و یوه سه ره هه و دای هه مو ئه و
به سه رها ته بدۆزمه وه که ده بو له قولاییه کانی زه نیمدا
خوی حه شاردا بییت.

هیشتا که له هه مان ساته وه ختی ئه و عه سه ردا بووم،
نهمده زانی ئه و کۆلانهی که تابلۆکانی تیدا دانرابوو،
ده که ویتته چ لایه کی ئه و کۆلانه فراوانه ی که له و ده مه دا
پیدا ره تده بووم. گه ره که که زۆر له وه گه وره تر بوو که
من ته سه ورم کردبوو، پیدا چوو بی کۆتا بتوانیت له نیویدا
هه نگاو بنییت.

سیپه ری سه گه که له چه قی کۆلانه که دا را وه ستاو به
کوچه یه کی که می که هه و رازدا هه لگه را، وه دووی که وتم..
هه ر که گه یشتینه به رده م باخچه یه کی گه وره بازیک
به سه ر په رژینه که دا داو چووہ ژووری، منیش هه روه ک
ئه وه ی که سه گیک بم زۆر به ئاسانی و به هه مان شیوه بازم
به سه ر په رژینه که دا داو چووہ نیو باخچه چروپه که.
رووه که به چنگه کان دیوارو سه ربان و هه وره بانی
خانوه که ی نیوه راسنی باخچه که یان داپۆشیبوو،
شه وگه ردیک له سه روو ده رگای سه ره کیی خانوه که
هه ستی راگرتبوو، زووریه ی ژووره کانی نیو خانوه که
چۆل و هۆل بوون، ته نها له ژووریک لایه که کدا که لوه پهل
ده بیینی که کورسی و میزیک و ده یان تابلوی هه لۆاسراو و
باریک کتیبی که له که بووی تیدا بوو. له هه مووشی سه بیرتر
ئه و سیسه مه بوو که په تۆیه کی قمرمزی به سه ردا درابوو که
هه ر ده تگوت سیسه مه که ی خۆمه.

یه کیک له تابلۆ هه لۆاسراوه کان وینه ی سیپه ری
سه گیک بوو که له ده رگای ژووریکه وه ده یروانییه دوو
جه سته ی راکشاوی ژیر په تۆیه کی قمرمزی.

چووہ ژیر په تو قمرمزیه که و بو تاویک به راکشانه وه
له بنمیچی ژووره که م روانی، که شی و دلۆپه کردنی
سالانیکی دووردریز ژور شوینی په له په له کردبوو،
تیکه له یه که بوو له هارمۆنییه تی ره نگ که ده کرا به
ره نگه جیاوازه کانیدا ژماره ی ساله کانی ته مه نی ئه و
ژووره ی پی بزانیته.

بو تاویک پیلوه کانم لیک ناو هه ولم دا بیر له هیچ
نه که مه وه. که چاوم هه له ینا هه ر ده تگوت له و
ساته وه خته ی ئه و رۆژه دام که ژینا بو دوا جار هاته لام،
هینده ی نه برد هه ر به راستی به هه مان جلوه رگ و شیوه و
ئاکاری ئه و رۆژه وه هاته ژووری.. هه مان ئه و شتانه ی
دوو باره ده کرده وه که له و رۆژه دا کردبوونی، دواتر هاته
ژیر په تو قمرمزیه که و گوتی: (ده ئیستا ئه وه م له گه لدا
بکه که پیم گوتی).

نه ده هاته وه بیرم ئاخۆ له و رۆژه دا ئه وه م له گه لدا
کردوو که لی ویستووم، یاخود..!

هه ستامه سه ری و تا نه گه یشتمه به ر ده روزه ی
مابه یینی خانوه که ی ئیمه و ئه وان رانه وه ستام،
سه یریکی هه مو ئه و دره ختانه م کرد که جیاواز له و
کاتانه ی که به راستی له نیویدا ده یام، هیچ سیجرو
ته لیسمیکی باخچه که ی جارانیان نه بوو.. گۆله
سووره کان بۆنیان نه بوو، هه ر به وه ده چوو که هه مو
شتیکی ئه و باخچه یه ت له ماده یه کی بی گیان
دروستکرد بییت. چووہ ئه ویدیوی ده روزه که و تا ژووری
خه وتنی دایک و باوکی ژینا رانه وه ستام، زرته بۆزه
میسرییه که به سه ر دایکی ژینا وه بوو، له کاتی کدا
هه ردووکیان خوین له زۆر شوینی جه سته یانه وه
داده چۆرا، هه روه ک ئه وه ی ده یان ده ست و به ده یان
چه قوی نووک تیژی زۆر دریز سه راپای جه سته ی ئه و
دوانه ی به و حاله گه یانند بییت، نه ده چووہ ئه قلمه وه
ده سته ناسکه کانی ژینا بوو بیته ده یان ده ست و ئه و دوو
بوونه وه ره ی ئاوا لی کرد بییت.

که به شه پرزه یی گه رامه وه ژینا له ژیر په تو
قمرمزیه که دا ده گریا.. که هه سته پیکردم سه ری

بەرزكردەو ھەو گوتى: (من نه مكوشتون و ناشزانم كى كوشتونى!).

نازانم بۇ لەو كاتەدا گوتم: (بچۆرە مەخفەرى پۆلىسى دەستەپاسى كۆلانەكەمان و بلى كورە شىتەكەى دراوسىمان دايكم و كابرايەكى پىكەو ھەو كوشتو ھەو بلى ھەر ئىستا لە پەيمانگە گەرامە ھەو كە چوومە ژوروى ئەو بە چەقۆيەكى زۆر درىژى نووك تىژەو ھەلدەھات).

ئىدى پاش ئەو ھەو بۇ ماو ھەو سى سال ئاگام لە ھىچ ھەوالىكى ژىنا نەما، كە لە نەخۇشخانەش ھاتمەدەرى، ھىشتاكە نەچووبومە ھەو مالى كە پىرەژنىكى خرمى دايكم لە نىو ھەو پاستى راستەپىيەكدا بو بە توشەو ھەو كە ھەمىشە بەپىنى پەتى دەگەرا. بەبى ھىچ ھەوالپرسىن و چەندوچونىك گوتى: (پاش ئەو ھەو تۆ دەستگىركرايت. ژىنا بە ھەو زانىبوو كە دووگيانە، ھەر بۆيە بە بىدەنگى خوى سووتاند. ياخوا دەستت خۇش بىت، بەخوا ئەگەر ئەو مىسرىيەت نەكوشتا يە تا ئىستا نىو ھەو كچو ژنى ئەم شارەى خراپكردبوو!).

پىش ئەو ھەو پىرەژنەكە جىبھىلم، بە دەنگىكى پىر سۆزو بەزەبىيە ھەو گوتى: (كورى خۇم باشە بۇ خۇت كابرا مىسرىيەكەت بەسەر ژىناو ھەو بىنى، يان بۇ خوى بوى باسكردىت، ھەو دەلژىن پاش رابواردنى لەگەل دايكى ئەويشى سەقەتكردو ھەو!).

لەو ساتەو ھەختە كىچ و كالىدا سىبەرى سەگەكە ھەك عفرىتەك بەسەر سەرمە ھەو راو ھەستابوو، ھىندە گەورەو زەبەللاخ بوو كە پىدەچوو ھەموو ژورەكە سىبەرىكى ئەوبىت.

پىش ئەو ھەو چاوەكانم لىك بنىم و بۇ دواچار بە پەتۆ قىرمىيەكە سەرى خۇم دابپۆشم، سىبەرى سەگەكە ھەك خوى لى ھاتەو ھەو ھىدى ھىدى خزاىە ژىر پەتۆكەو بەتەواوى خوى پىو ھەو نووساندم. ھەرگىز بىر لەو ھەكردبوو كە رۆژىك دادىت من لەگەل سىبەرى سەگىكدا دەخەوم. ھەستم بە ھانكە ھانكە ھەناسەى گەرمى دەكرد. گويم لە خىزە خىزى سىنگى بوو. پىدەچوو بىتە بەشەك لە من و بىتە ناومە ھەو، ئەگەر ھەر لەبەنەپەتەو بەشەكى من نەبووبىت و لە زەمەنىكدا ھەدەرم نەنابىت! . پاش قەرىك لە بىدەنگى، بىچگە لە خۇم ھىچ كەسىكى تر لە ژىر پەتۆ قىرمىيەكەدا نەبوو! .

گويم لە دەنگى لىدانى دلم بوو كە بە دەنگى لىدانى دلى سەگىك دەچوو. سەگىك كە چەند ساتىك لەمەوپىش تەنھا سىبەرىك بوو، بەلام پىدەچىت منىش لەمەودوا ھەك ئەو سەگە تەنھا سىبەرىك بم.